

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพเป็นเรื่องที่ซับซ้อน มีความละเอียด ลึกซึ้ง และเข้าใจยาก นักจิตวิทยาหลายท่านได้ศึกษาวิจัยและให้ความหมายของคำว่าบุคลิกภาพไว้อย่างต่าง ๆ กัน ดังเช่น

กอร์ดอน คัมบลิว ออลพอร์ต¹ (Gordon W. Allport) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือกระบวนการสร้างหรือจัดส่วนประกอบของแต่ละคนทั้งระบบภายในและภายนอก คือทั้งจิตใจและร่างกาย ซึ่งจะทำหน้าที่กำหนดทัศนพิพจน์พฤติกรรม และค่านิยมและความคิดของคนหนึ่ง

เออเนส อาร์ ฮิลการ์ด² (Ernest R. Hilgard) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือแบบแผนลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออก ซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

อัลเฟรด แอดเลอร์³ (Alfred Adler) กล่าวว่าบุคลิกภาพเกิดขึ้นจากกระบวนการปรับตัวของมนุษย์ เพื่อที่จะเอาชนะไม่ค้อยของตน (Inferior Complex) ด้วยวิธีการต่าง ๆ นานา เช่น อาจใช้วิธีทดแทน (Compensation) เขาโดยยกตัวอย่างคนที่ร่างกายพิการว่าคนพวกนี้จะมีเทถความสามารถทางอื่นเพื่อชดเชยไม่ค้อยของตน

¹ Gordon W. Allport, "A Psychological interpretation," Personality, (New York : Henry Holt and Co., Inc., 1937), p.8.

² Ernest R. Hilgard and Richard G. Atkinson, Introduction to Psychology (4th.ed., New York : Harcourt, Brace and World, Inc., 1967), p. 462.

³ Alfred Adler, Understanding Human Nature. (New York : Greenberg, 1972), p. 331.

นอร์แมน แอล มูน⁴ (Norman L. Munn) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคน เป็นผลรวมของลักษณะทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม และผลของบุคลิกภาพเกิดจากปฏิกริยารวมกันระหว่างสถานการณ์ทางชีวภาพ สถานภาพ ทางสังคม และอิทธิพลทางวัฒนธรรม

โทมัส คัมบลิว ฟลอเร⁵ (Tomas W. Flores) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า บุคลิกภาพ คือคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคล อันได้แก่ ลักษณะทางกาย ทางสติปัญญา ทางกำลังใจ ทางสังคม และทางอารมณ์

วิกเตอร์ เอช นอล⁶ (Victor H. Noll) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ คือคุณลักษณะในตัวบุคคลที่บุคคลอื่นสามารถตัดสินได้ว่าเขาเป็นอย่างไร ซึ่งหมายถึงผลรวมของอุปนิสัยและพฤติกรรม ไคแก่ สติปัญญา ความรู้ ทักษะ ทักษะ ความสนใจ และปฏิกริยาต่าง ๆ ที่แสดงตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

สุรางค์ ไควตระกูล⁷ ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า เป็นคุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในกิจการงาน ชีวิตส่วนตัว และสังคมทั่วไป

⁴Norman L. Munn, Introduction to Psychology (Boston:Houghton Mifflin Co., 1962), p.38.

⁵Tomas W. Flores, Fundamental in Tests and Measurement. (Manila : Abiva Publishing House, 1960), p. 128.

⁶Victor H. Noll, Introduction to Educational Measurement (Boston : Houghton Mifflin Comp., 1957), p. 277.

⁷สุรางค์ ไควตระกูล และคณะ, จิตวิทยาชุมชน (วิชาชุมชนตอน 3; พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2509), หน้า 250.

ภิญโญ สาร⁸ ได้สรุปความสำคัญของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพคือความเป็นตัว
 ของตัวเองของบุคคลในทางกายภาพ และความตองการ หรือความจำเป็นเฉพาะอย่าง
 ของบุคคลแต่ละคน ซึ่งมีไม่เหมือนกัน ดังนั้นแต่ละคนจึงมีบุคลิกภาพของตนเองไม่ซ้ำแบบใคร

คาร์ล อาร์ โรเจอร์⁹ (Carl R. Rogers) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพในแง่ของ
 โครงสร้างว่า โครงสร้างของบุคลิกภาพเกิดจากความรูสึกของคนเราที่มีต่อตัวเองว่าเป็น
 คนอย่างไร (Self-Concept) เขาได้ยกตัวอย่างว่า ถ้าคนเรารู้สึกว่าเราเป็นคนฉลาด
 มีสติปัญญาดี เราก็มักแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าเราเป็นคนลักษณะอย่างนั้น

จอห์น ดอลลาร์ด และ นีล อี. มิลเลอร์¹⁰ (John Dollard and Neal E.
 Miller) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพในทางของโครงสร้าง เช่นกันว่า โครง
 สร้างของบุคลิกภาพของคนนั้นจะมีการพัฒนาการเรียนรู้ คือเมื่อคนเรามีประสบการณ์ใน
 ชีวิตอันเกิดจากการที่คนเรามีแรงผลักดันต่าง ๆ (Drives) เช่น ความหิวกระหาย
 ความทะเยอทะยาน ความตองการทางเพศ ความตองการอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ แรงผลักดัน
 ต่าง ๆ เหล่านี้เมื่อได้รับการตอบสนองหรือส่งเสริมต่าง ๆ บุคคลนั้นก็เกิดการเรียนรู้
 และรับเอาพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น เป็นแบบฉบับในการปรับตน จนกลายเป็นส่วนหนึ่ง
 ของบุคลิกภาพของตน

จากคำจำกัดความของนักจิตวิทยาทุกท่านที่กล่าวมานี้พอสรุปได้ว่าบุคลิกภาพหมายถึง
 ถึงทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล รวมทั้งความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความสามารถและ

⁸ภิญโญ สาร, "เรื่องของคน" วารสารวิสามันต์ 9 (มิถุนายน, 2515),
 29 - 33.

⁹Carl R. Rogers, Client-Central Therapy. (Boston : Houghton
 Mifflin Co., 1951), p.560.

¹⁰John Dollard and Neal E. Miller Personality and Psycho-
therapy, (New York : McGraw-Hill Book Co., 1950), p.99.

การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพนั้น สามารถศึกษาได้อย่างกว้างขวางหลาย
ด้านด้วยกันกับประชากรที่มีระดับการศึกษาต่าง ๆ กัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย
ว่าจะสนใจศึกษาบุคลิกภาพคนใด สำหรับการศึกษเกี่ยวกับเด็กในโรงเรียนนั้น นักจิต
วิทยาและนักการศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจในหัวข้อใหญ่ 3 ประการ คือ สติปัญญา
บุคลิกภาพ และสัมฤทธิผลทางการเรียน ซึ่งอาจเป็นการศึกษาเฉพาะอย่าง หรือศึกษาถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างกัน ในสามประการนี้

การวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพทั่วไปและปัญหาเนื่องจากบุคลิกภาพของเด็กแต่ละประการ
เกี่ยวกัน ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้หลายท่านทั้งในประเทศและต่างประเทศ คือในปีพุทธศักราช
2503 ลาวัณย์ สงสกุล¹¹ ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสำรวจสาเหตุที่ทำให้เด็กวัยรุ่นไม่มี
ความสุข โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของ โรงเรียนรัฐบาล
และโรงเรียนราษฎร์ รวม 6 โรงเรียน เป็นโรงเรียนรัฐบาลชาย 2 โรง โรงเรียน
รัฐบาลหญิง 2 โรงเรียน โรงเรียนราษฎร์ชาย 1 โรง และโรงเรียนราษฎร์หญิง 1
โรง รวมจำนวนตัวอย่างประชากร 620 คน เป็นนักเรียนชาย 310 คน และนักเรียน
หญิง 310 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และในปีพุทธศักราช 2504 อัสพร
กลินแพทยกิจ¹² ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจปัญหาด้านสังคมของนักเรียนชายชั้นมัธยมปลาย

001951

¹¹ ลาวัณย์ สงสกุล, "การสำรวจสาเหตุที่ทำให้เด็กวัยรุ่นไม่มีความสุข," (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2503).

¹² อัสพร กลินแพทยกิจ, "การสำรวจปัญหาด้านสังคมของนักเรียนชายในมัธยมปลาย ในจังหวัดพระนคร," (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2504).

ในจังหวัดพระนคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปัจจุบัน) ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ รวม 8 โรงเรียน เป็นโรงเรียนรัฐบาล 4 โรงเรียน และโรงเรียนราษฎร์ 4 โรงเรียน จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 865 คน และต่อมาในปีพุทธศักราช 2509 วทී เชียวอุไร¹³ ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสำรวจปัญหาชีวิตและความสนใจของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนครและธนบุรี รวม 4 โรงเรียน เป็นโรงเรียนรัฐบาล 2 โรงเรียน และโรงเรียนราษฎร์ 2 โรงเรียน จำนวนตัวอย่างประชากร 400 คน จากการวิจัยของทั้ง 3 คนนี้ คือ ลาวักย์ สงสกุล อัสสร กลิ่นแพญยกิจ และวทී เชียวอุไร ได้ผลที่สอดคล้องกันคือ นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจเกี่ยวกับการศึกษา และประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การปรับตัวกับงานในโรงเรียน การคบเพื่อน และการปรับตัวให้เข้ากับสังคม

ในปีพุทธศักราช 2512 ฉวี กาหยี¹⁴ ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพและความสามารถในการปรับตัวในโรงเรียนของนักเรียนที่มาจากรอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิง อายุ 12 ถึง 16 ปี จากโรงเรียนรัฐบาลสหศึกษา 2 แห่ง จำนวน 200 คน ชาย 100 คน และหญิง 100 คน ใช้แบบทดสอบสังคมมิติ (Sociometric Test) แบบสอบถามบุคลิกภาพ ฟอรัม เอ (High School Personality Questionnaire Form A.) และรายการสำรวจปัญหา (The Mooney Problem Check Lists) ผลการวิจัยปรากฏว่า

¹³วทී เชียวอุไร, "การสำรวจปัญหาชีวิตและความสนใจของเด็กวัยรุ่น," (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509).

¹⁴ฉวี กาหยี, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพและความสามารถในการปรับตัวในโรงเรียนของนักเรียนที่มาจากรอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ," (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512).

1. นักเรียนชายหญิงที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมต่างกัน มีบุคลิกภาพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือนักเรียนวัยรุ่นชายจากครอบครัวชั้นกลางมีบุคลิกภาพเป็นตัวของตัวเอง รุกราน และก้าวร้าวมากกว่าวัยรุ่นชายที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ ส่วนวัยรุ่นหญิงจากครอบครัวชั้นกลาง มีบุคลิกภาพสนุกสนานร่าเริง ในระดับสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ นอกจากนี้วัยรุ่นหญิงจากครอบครัวชั้นต่ำ ยังมีบุคลิกภาพที่เงียบขี้นม เศร้า ไม่ค่อยพูด และมีการระวังตัวอยู่ตลอดเวลา

2. นักเรียนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงจากครอบครัวชั้นกลางและต่ำ มีความสามารถในการปรับตัวต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือวัยรุ่นชายจากครอบครัวชั้นกลางได้ร่เลือกจากเพื่อนในห้องเรียนมากกว่าวัยรุ่นจากครอบครัวชั้นต่ำ

3. สำหรับการเปรียบเทียบระหว่างเพศ ชายและหญิง มีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในค่าน ความสามารถในการเข้าสังคม หญิงเป็นคนใจอ่อน มีความอ่อนไหวมากกว่าชาย แต่ชายมีความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นตัวของตัวเอง รุกรานและก้าวร้าวมากกว่าหญิง สำหรับในเรื่องการปรับตัว ชายและหญิงไม่มีความแตกต่างกัน

ในปี คริสต์ศักราช 1963 เทเลอร์ และ คอมส์¹⁵ (Tayler and Combs) ได้ศึกษาเรื่องการยอมรับตนเองและการปรับตัว กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 205 คน ซึ่งมีสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ระดับการศึกษาและอายุเท่ากัน เข้าให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ คาลิฟอร์เนีย (The California Test of Personality) แล้วแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ตามคะแนนจากแบบทดสอบ คือ เป็นกลุ่มที่มีการปรับตัวดี กับกลุ่มที่มีการปรับตัวไม่ดี แล้วให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองนี้ตอบแบบสอบถามการยอมรับตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีข้อความทั้งสิ้น 20 ข้อ ตัวอย่างข้อความ เช่น บางครั้ง

ข้าพเจ้าไม่เชื่อฟังบิดามารดา บางครั้งข้าพเจ้าพูด ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มนักเรียน
ที่มีการปรับตัวก็สามารถยอมรับข้อความดังกล่าวว่าเป็นความจริงสำหรับตนได้มากกว่ากลุ่ม
ที่ปรับตัวไม่ใช้อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ใ้มีผู้ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของประชากรที่อยู่ในพื้นที่
มีสภาพทางภูมิศาสตร์แตกต่างกัน เพื่อที่จะเปรียบเทียบว่าจะมีบุคลิกภาพเหมือนกันหรือต่างกัน
อย่างไร ทั้ง เช่น

ในปีพุทธศักราช 2501 พอล สมิท¹⁶ (Paul Smith Jr.) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ
บุคลิกภาพของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เมืองเซบูลิน (Zebulin)
ซึ่งเป็นตัวเมืองในเขตเมืองและเมืองราเลย์ (Raleigh) ซึ่งเป็นตัวเมืองในเขตชนบท
ของมลรัฐนอร์ท คาร์โรไลนา (North Carolina) ปีการศึกษา 1956 ถึง 1957 โดย
ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ คาลิฟอร์เนีย เทส ออฟ เพอร์ซันแนลลิตี้ (California Test
of Personality) รายการสำรวจเกี่ยวกับปัญหา (The Mooney Problem Check
Lists) และแบบสอบถามส่วนตัว (Personal Data Questionnaire) ผลปรากฏว่า
ไม่มีความแตกต่างของบุคลิกภาพระหว่างนักเรียนในสองแห่งนี้ ทั้งเพศหญิงเพศชายและ
รวมทั้งสองเพศ และปัญหาที่นักเรียนชนบทเห็นว่า เป็นปัญหาที่สำคัญคือ การเงิน สภาพ
ความเป็นอยู่ การงาน การปรับตัวกับงานในโรงเรียน การศึกษาและอนาคตเกี่ยวกับอาชีพ
ส่วนปัญหาที่นักเรียนในเมืองเห็นว่า เป็นปัญหาที่สำคัญคือ การปรับตัวกับงานในโรงเรียน
หลักสูตรและวิธีการสอน

ในปีพุทธศักราช 2512 พูนผล สุวรรณพัฒน์¹⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่องคล้ายคลึงกัน

¹⁶ Paul M. Smith Jr., "Personality Characteristics of Rural and Urban Southern Negro Children," Thesis for Doctor of Education (Indiana University, 1958).

¹⁷ พูนผล สุวรรณพัฒน์, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของเด็กนักเรียนในเมืองหลวงและเด็กนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512).

คือเรื่องการศึกษา เปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของเด็กนักเรียนในเมืองหลวงและเด็กนักเรียน
 ในตัวเมืองต่างจังหวัด กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2511
 ของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและจังหวัดศรีสะเกษ รวม 4 โรงเรียน จำนวนตัวอย่าง
 ทั้งสิ้น 195 คน เป็นนักเรียนในเมืองหลวง 100 คน เป็นชาย 50 คน หญิง 50 คน และ
 นักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด 95 คน เป็นชาย 47 คน หญิง 48 คน เครื่องมือที่ใช้
 ได้แก่แบบสอบถามบุคลิกภาพ ฟอร์มเอ (High School Personality Questionnaire
 Form A.) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา (The Mooney Problem Check Lists, High
 School Form) และแบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวนักเรียน ผลปรากฏว่านักเรียนใน
 เมืองหลวงและนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด มีบุคลิกภาพแตกต่างกันในด้าน ความสามารถ
 ทางการเรียน ความสามารถในการเข้าสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ การประพฤติตน
 ตามระเบียบแบบแผน ความสามารถในการรับผิดชอบ และความสามารถในการบังคับ
 ตนเอง ซึ่งข้อค้นพบนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของพอลที่ว่าไม่มีความแตกต่างของบุคลิกภาพ
 ระหว่างนักเรียนในเมืองและชนบท แต่ข้อค้นพบข้อหนึ่งที่ตรงกันคือ ปัญหาที่นักเรียนใน
 เมืองหลวงและนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัดเห็นว่าสำคัญที่สุด ได้แก่ การปรับตัวกับงาน
 ในโรงเรียน และปัญหาที่นักเรียนในเมืองหลวงเห็นว่าสำคัญน้อยที่สุด คือกิจกรรมทางสังคม
 และสันตนาการ ส่วนปัญหาที่นักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัดเห็นว่าสำคัญน้อยที่สุดได้แก่
 บ้านและครอบครัว

การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและสัมฤทธิผลทางการเรียน มีผู้
 ให้ความสนใจศึกษาไว้หลายท่าน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพต่าง ๆ กัน ดังเช่น

ในปีคริสต์ศักราช 1958 เก็บบาร์ท และเฮย์¹⁸ (Gebhart and Heyt)

ได้ศึกษาความต้องการของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของคณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรม

¹⁸ Carry G. Gebhart and Donald P. Heyt, "Personality Needs of Under and Over Achieving Freshmen," Journal of Applied Psychology XLII (April, 1958), pp. 125 - 128.

ศาสตร์ จำนวน 430 คน นักศึกษาคณะอักษรศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 310 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัย แคนซัส ปีการศึกษา 1956 ถึง 1957 โดยให้นักศึกษาตอบแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล แล้วแบ่งนักศึกษาแต่ละคณะเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ คือผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า 0.7 ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 1.3 ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลสูง และผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 0.7 ถึง 1.3 ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลปานกลาง ต่อจากนี้ เกเบฮาร์ท ได้แบ่งนักศึกษาแต่ละกลุ่มออกเป็น 2 ประเภท คือประเภทที่ได้คะแนนสอบไล่ปลายภาคการศึกษาแรกสูงกว่าคะแนนสัมฤทธิ์ผล ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าที่เป็นจริง (Over Achievement) และประเภทที่ได้คะแนนสอบไล่ต่ำกว่าคะแนนสัมฤทธิ์ผลถือเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำกว่าที่เป็นจริง (Under Achievement) จำนวนกลุ่มที่แบ่งใหม่ 12 กลุ่ม แล้วให้นักศึกษาทั้ง 12 กลุ่มนี้ตอบแบบสำรวจบุคลิกภาพ เอ็ดเวิร์ด เพอซันแนล พร็ีเฟอเรนซ์ สเคจูดูล์ (Edward Personal Preference Schedule) ผลการวิจัย เกเบฮาร์ทและเซตล์ สรุปว่า นักศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าที่เป็นจริงมีความต้องการมากกว่านักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลต่ำกว่าที่เป็นจริง ในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผลความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การพึ่งตนเอง แต่มีความต้องการน้อยกว่าในด้าน ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น การผูกมิตรกับผู้อื่น และความต้องการเปลี่ยนแปลง และสำหรับนักศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลสูง (High Achievement) มีความต้องการมากกว่านักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลต่ำ (Low Achievement) ในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล การแสดงออก การพึ่งตนเอง การมีอำนาจเหนือผู้อื่น แต่มีความต้องการน้อยกว่าในด้าน การยกย่องผู้อื่น ความเป็นระเบียบ การยอมรับโทษ และการช่วยเหลือผู้อื่น

ในปีพุทธศักราช 2510 สมคิด ไชยยันบุตร¹⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่องคล้ายคลึงกับของ

¹⁹สมคิด ไชยยันบุตร, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทางด้านของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510).

เกบ์ฮาร์ทและเฮท์ โดยการทําวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพบางด้านของ นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำใน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวอย่างประชากรมี 52 คน เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง 26 คน เป็นชาย 17 คน หญิง 9 คน และ นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ 26 คน เป็นชาย 16 คน หญิง 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่แบบสอบถามบุคลิกภาพ ไฮสกูล (High School Personality Questionnaire) ซึ่งวัดบุคลิกภาพ 14 ด้าน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ความสามารถในการรับผิดชอบ และความสามารถในการบังคับตนเอง โดยที่นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูงมีความมั่นคงทางอารมณ์ดีกว่า มีการรับผิดชอบต่อดีกว่า และมีความสามารถในการป้องกันตนเองมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ

ในปีคริสต์ศักราช 1965 แมทลิน และ เมนเดลซอห์น²⁰ (Matlin and Mendelsohn) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจากนักเรียนเกรด 5 จำนวน 68 คน ใช้แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสติปัญญาของ โอทิส (Otis Quick Scoring Mental Ability Test) วัดความสามารถทางสติปัญญา ใช้แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล สแตนฟอร์ด (Stanford Achievement Tests) วัดผลสัมฤทธิ์ และใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพคาลิฟอร์เนีย ฟอรัม เอ (California Test of Personality Form A.) วัดบุคลิกภาพในแง่ของความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสังคม

²⁰Arnald H. Matlin and Francis A. Mondelschn. The Relationship Between Personality and Achievement Variables in the Elementary Schools. Journal of Educational Research, 58(July-August,1965), pp.457-459.

ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดี จะมีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ดี และนักเรียนที่มีระดับสติปัญญา (I.Q.) สูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีและเป็นบุคคลที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและบุคคลได้ดีด้วย

ในปีเดียวกัน วัตเลย์²¹ (Watley) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของบุคคลกับการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเดเนเวอร์ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชายปีที่ 1 จำนวน 188 คน ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพกิลฟอร์ด ซิมเมอร์แมน เพมเพอราเมนต์ (Guilford Zimmerman Temperament Survey) วัตถุประสงค์ในการปรับตัว จากคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจ เขาแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีความสามารถปรับตัวได้ดี กับกลุ่มที่ปรับตัวได้ไม่ดี ส่วนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนใช้คะแนนวิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ และคะแนนสอบไล่เฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวกับการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม วัตเลย์ได้กล่าวสรุปว่าผลการวิจัยนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาแล้ว กล่าวได้ว่า การปรับตัวกับการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความสัมพันธ์กัน

ในปีคริสต์ศักราช 1966 ริคคิง²² (Ridding) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับสัมฤทธิ์ผลในวิชาภาษาอังกฤษและเลขคณิต กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชายหญิง มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป จากมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ จำนวน 60 คน ผลปรากฏว่า

²¹ Dovanian J. Watley "Personal Adjustment and Prediction of Academic Achievement," Journal of Applied Psychology (1965), 49, pp. 22-23.

²² L.W. Ridding "An Investigation of Personality Measure Associated with Over and Under Achievement in English and Arithmetic," The British Journal of Educational Psychology, (November, 1966), 37, pp. 397 - 398.

ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับบุคลิกภาพความมั่นคงทางอารมณ์ (Stability) แต่มีความสัมพันธ์กันที่สูงกับบุคลิกภาพการชอบแสดงออก (Extroversion) และมีความสัมพันธ์กันต่ำกับบุคลิกภาพการชอบเก็บตัว (Introversion) นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กที่ชอบแสดงออกมีการเรียนอ่อนในวิชาเลขคณิต และเด็กหญิงมีลักษณะชอบแสดงออกมากกว่าเด็กชาย

การวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพซีพีไอ (CPI) เป็นเครื่องมือในการศึกษานั้น ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้หลายท่าน เมื่อไม่นานมานี้เอง เช่น

ในปีคริสต์ศักราช 1965 แฟลเฮอร์ตี้ และ รุสเซล²³ (Flaherty and Reutzel) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูง และนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยเมาท์เมอริซี (Mount Mercy College) แฟลเฮอร์ตี้ ใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเรียนในชั้นปีที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขาแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 37 คน และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 37 คน ผลการวิจัยเขาได้สรุปว่า

1. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพตามทามมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance) การยอมรับตนเอง (Self acceptance) ความรับผิดชอบ (Responsibility) ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการกระทำตามผู้อื่น (Achievement via conformity) และประสิทธิภาพทางสมอง (Intellectual efficiency) มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

²³M.R. Flaherty & Eitlen Reutzel, "Personality Traits of High and Low Achievers in College," Journal of Educational Research, July 1965, Vol 58, pp. 409 - 411.

2. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity for status) การเข้าสังคม (Sociability) ความอดทน (Tolerance) ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความเป็นตัวของตัวเอง (Achievement via independence) ความเป็นหญิง (Feminity) มากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในปี คริสต์ศักราช 1965 เพอร์เก้²⁴ (Purkey) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์และความแตกต่างของบุคลิกภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ (Superior Group) ได้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในสาขาวิชาการต่าง ๆ จำนวน 219 คน และนักเรียนที่มีความสามารถทางศิลปะ (Arts) 17 คน รวมเป็น 236 คน จากนั้นเขาสุ่มตัวอย่างขึ้นมาได้ 95 คน ให้ชื่อว่า เป็นกลุ่มมีพรสวรรค์ (Gifted) เป็นชาย 54 คน และหญิง 41 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (Average Group) ได้แก่นักเรียนทั่วไป เขาสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มนี้ได้ 63 คน เป็นชาย 25 คน และหญิง 38 คน กลุ่มนี้คงเรียกชื่อว่ากลุ่มเฉลี่ยทั่วไป หรือกลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (Average) จากการทดสอบบุคลิกภาพ โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ (CPI) เขาสรุปได้ว่า

1. กลุ่มนักเรียนชายที่มีพรสวรรค์ (Gifted) ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (Average) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

²⁴W.W. Purkey, "Measured and Professed Personality Characteristics of Gifted High School Students and Analysis of their Congruence" Journal of Educational Research, (1966), Vol 60, pp. 99 - 103.

มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (Average) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน 12 คนด้วยกัน คือ ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do) ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs) สังคมประกิต (So) การวางตัวในสังคม (Sp) การยอมรับตนเอง (Sa) ความรับผิดชอบ (Re) ความอดทน (To) การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง (Ai) ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) และการมีความคิดตามหลักจิตวิทยา (Py)

2. กลุ่มที่มีพรสวรรค์ (Gifted) ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Wb) ความยืดหยุ่นใจ (Fx) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (Average) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านสังคมประกิต ที่ระดับ .05

3. กลุ่มนักเรียนหญิงที่มีพรสวรรค์ (Gifted) ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do) ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs) สังคมประกิต (So) การวางตัวในสังคม (Sp) การยอมรับตนเอง (Sa) ความรับผิดชอบ (Re) ความอดทน (Ta) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ae) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการกระทำของตัวเอง (Ai) ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) ความมีความคิดตามหลักจิตวิทยา (Py) ความยืดหยุ่นใจ (Fx) มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (Average) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. กลุ่มนักเรียนหญิงที่มีพรสวรรค์ (Gifted) ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Wb) และความสามารถในการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi) มากกว่ากลุ่มปานกลาง (Average) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในปีคริสตศักราช 1967 วัตสัน²⁵ (Watson) ได้ทำการวิจัยหาความสัมพันธ์

²⁵ Charles G. Watson, "The California Psychological Inventory as a Predictor of Academic Achievement in Normal and Maladjusted College Males," The Journal of Educational Research, (September, 1967), 61 pp. 10 - 12.

ระหว่างบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ความถนัดทางการเรียน (Academic Aptitude) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนของมหาวิทยาลัยไอโอวา จำนวน 300 คน เขาแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 100 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มปกติ คือนักเรียนที่สามารถสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยในปีแรก ปีการศึกษา 1959 กลุ่มที่ 2 และที่ 3 เป็นกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว (Maladjusted) ซึ่งเป็นนักเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 และสูงกว่าปีที่ 1 ตามลำดับ และในการเลือกเด็กที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัวนั้น วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยเป็นผู้คัดเลือกให้ โดยให้นักเรียน ปีการศึกษา 1957 ถึงปี 1960 ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพซีพีไอ (CPI) เป็นเครื่องมือในการวัดบุคลิกภาพ ใช้คะแนนความถนัดทางการเรียน จากผลการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย และใช้คะแนนเฉลี่ย (GPA) เป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการวิจัย วัตถุประสงค์นี้

1. ความถนัดทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบุคลิกภาพด้านสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากความเป็นตัวของตัวเอง (Ai) กับงานประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความถนัดทางการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลิกภาพด้าน การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do) ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs) การเข้าสังคม (Sy) ความรับผิดชอบ (Re) และความอดทน (To) ในนักเรียนกลุ่มที่ 2 (กลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว)

3. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มที่สอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลิกภาพ 6 ด้านด้วยกัน คือ ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Ps) ความรู้สึกวาตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Wb) ความอดทน (To) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ai) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac) และประสิทธิภาพทางสมอง (Ie)

4. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มที่สาม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลิกภาพ 6 ด้านด้วยกัน คือ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do) การยอม

รับตนเอง (Sa) ความออกทน (To) สมฤทธิผลอันเกิดจากความ เป็นตัวของตัวเอง (Ai)
ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) และการมีความคิดตามหลักจิตวิทยา (Pm)

ในปีคริสต์ศักราช 1968 เอ็กเบอร์ต และ บีจีโลว²⁶ (Egbert and Begelow) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาข้อยืนยันว่าความแตกต่างทางบุคลิกภาพที่วัดด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพซีพีไอ (CPI) จะคงมีอยู่จริงหรือไม่ในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ (1) ระหว่างนักเรียนที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบเดิม (Traditional Study) กับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบอิสระ (Independent Study) (2) ระหว่างนักเรียนที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบอิสระ และนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบอิสระ (3) ระหว่างนักเรียนที่พึงพอใจในการเรียนแบบอิสระกับนักเรียนที่ไม่พึงพอใจในการเรียนแบบอิสระ นอกจากนี้ก็ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์เกี่ยวของระหว่างความสำเร็จจากการเรียนกับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ภายในกลุ่มนักเรียนที่เรียนกันแบบอิสระ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็นนักเรียนใน ปีคริสต์ศักราช 1965 จากมหาวิทยาลัยบริกแฮมยั้ง (Brigham Young University) จำนวน 99 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับบุคลิกภาพต่าง ๆ ของนักเรียนที่เรียนแบบเดิม (Traditional Study) กับนักเรียนที่เรียนแบบอิสระ (Independent Study) (2) นักเรียนที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบอิสระได้คะแนนบุคลิกภาพด้านประสิทธิภาพทางสมอง และความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบอิสระ (3) นักเรียนที่พอใจในการเรียนแบบอิสระได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่ไม่พอใจในการเรียนระบบนี้ (4) นักเรียนที่ทั้ง ๒ ได้รับความสำเร็จและพึงพอใจในการเรียนแบบอิสระได้คะแนนบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคมและสังคมประกิตต่ำกว่านักเรียนที่ได้รับความสำเร็จแต่ไม่พึงพอใจใน

²⁶Robert L. Egbert and Gordon S. Bigelow, "Personality Factors and Independent Study," The Journal of Educational Research, LXII (September, 1968), pp. 37 - 44.

การเรียนแบบอิสระ (5) นักเรียนที่ทั้งได้รับความสำเร็จและพึงพอใจในการเรียนแบบอิสระ ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบและการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่นสูงกว่านักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จ และไม่พึงพอใจในการเรียนในระบบนี้ (6) นักเรียนที่ได้รับความสำเร็จแต่ไม่พึงพอใจในการเรียนแบบอิสระ ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านสังคม ประสิทธิภาพสูงกว่านักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จ แต่พึงพอใจในการเรียนระบบนี้ (7) นักเรียนที่ได้รับความสำเร็จแต่ไม่พึงพอใจในการเรียนแบบอิสระ ได้คะแนนบุคลิกภาพสูงกว่านักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จและไม่พึงพอใจในการเรียนระบบนี้ ในด้านสังคม ประสิทธิภาพ ความรู้สึกว่าคุณเองมีความเป็นอยู่ดี การเข้าสังคม การมีอำนาจเหนือผู้อื่น และการยอมรับตนเอง